

N:o 118.

Uppläst och godkänd af Första Kammaren den 15 maj 1901.
— — — — Andra Kammaren den 15 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående reglering af
utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, inne-
fattande anslagen till jordbruksdepartementet.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 10 samt memorial n:is 63 och 78.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Bih. till Riksd. Prot. 1902. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 38 Häft. (N:o 118). 1

Ordinarie anslag.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1902 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t i punkten 1 under nionde hufvudtiteln föreslagit, att Riksdagen under förutsättning att behållna afkastningen af ej mindre den staten tillhöriga, till Alnarps landbruksinstitutet anvisade fasta egendom än äfven den vid institutet inrättade hofbeslagsskolan tillika med elevernas vid institutet och lärlingarnes vid den till egendomen förlagda landbrukskolan afgifter och hyresbidrag blefve till statsverket redovisade, måtte

dels, med godkännande af det i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 11 sistlidne januari intagna förslag till stat för landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp äfvensom af de vilkor och förbehåll, som i samma protokoll föreslagits för åtnjutande af de i staten för sagda institut upptagna löneförmåner, höja det under denna anslags-titel uppförda anslag till landbruksinstitutet vid Alnarp från 29,400 kronor med 35,600 kronor till 65,000 kronor under benämning »till landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp»;

dels ock medgifva,

att besparingar, som å det i staten för landbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp till »institutets öfriga utgifter» uppförda belopp under ett år uppkomme, finge användas till bestridande af utgifter under ett kommande år, samt

att Eders Kongl. Maj:t finge under en tid af fem år ega vidtagna ändringar i staten, som för genomförande af institutets förändrade organisation kunde erfordras, med vilkor att hvarken fastställda aflöningsbelopp eller aflöningsstatens slutsumma öfverskredes.

Det i statsrådsprotokollet intagna förslag till stat för förenämnda institut är af följande lydelse:

Stat
för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.

	Löner.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
Aflöning:				
1 rektor	— —	— —	2,000	Efter fem år kan lönen höjas med 500 kr., efter tio år med ytterligare 500 kr. och efter femton år med ytterligare 500 kr.
1 lektor	2,000	1,000	3,000	
7 lektorer	14,000	7,000	21,000	
Extra lärare, arfvoden ...	— —	— —	8,700	
1 bibliotekarie	— —	— —	300	
Aflöning summa kronor	— —	— —	35,000	
Till beläckande af möjligen uppkommande för lust å mejerirörelsen ...	— —	— —	5,000	
Till institutets öfriga utgifter	— —	— —	25,000	
Summa kronor	— —	— —	65,000	

Anm. Rektor och öfriga lektorer åtnjuta jemväl fri bostad.

De vilkor och förbehåll, som enligt ofvannämnda statsrådsprotokoll böra föreskrivas för åtnjutande af de i staterna för såväl landtbruksinstitut vid Ultuna som landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna löneförmåner äro följande:

att lärare vid institut skall vara underkastad den vidsträckta tjänstgöringskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af institutet eller eljest kan varda stadgad.

att med lektorsbefattning vid institutet icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstbefattning, med mindre den befinnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänstgöringen vid institutet;

att tjänsteinnehafvare må uppbära tjänstgöringspenningar eller arfvode endast för den tid, han verkligen tjänstgjort; skolande för den tid, tjänsteinnehafvaren åtnjuter tjänstledighet, dessa aflöningsförmåner utgå till den, som tjänsten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, eger uppbära hela lönen, men att den, som eljest undfår ledighet för svag

helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten, utöfver sina tjänstgöringspenningar, afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att vid sjukdomsförfall tjänsteman af lägre grad vid institutet skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid institutet, densamma, mot åtnjutande af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der höjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af tjänst i samma grad är medgifven, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf med godt vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst, för andra förhöjningen efter ytterligare fem år på samma vilkor och för tredje förhöjningen under enahanda vilkor efter ytterligare fem år, under iakttagande hvad hvarje af dessa förhöjningar angår, att den högre aflönningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, under hvilket den stadgade tjensteåldern blifvit uppnådd; börande löntagaren härvid tillgodoräknas den tid, han före utfärdandet af den för det institut, der han är anställd, fastställda stat kan hafva tjänstgjort vid samma institut i lärarebefattning, som i afseende å omfånget af undervisningsskyldigheten är med hans nya befattning jemförlig, hvarjemte löntagare, som efter utfärdandet af för instituten fastställda stater vinner anställning vid ett af instituten eger tillgodoräkna sig den tid, hvarunder han före denna sin anställning tjänstgjort i motsvarande grad vid det andra institutet eller vid allmänt eller tekniskt läroverk eller såsom docent vid universitet, dervid i tillämpliga delar skola lända till efter rättelse de bestämmelser, som i sådant afseende meddelats angående aflöningsförmånerna vid de allmänna läroverken;

att lektor eller adjunkt skall, då han uppnått 65 lefnadsår och 35 tjänstår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjänsten afgå, Eders Kongl. Maj:t eller vederbörande instituts styrelse, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjänsten på tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig i densamma kvarstå; samt

att lektor eller adjunkt skall vara underkastad de förändrade bestämmelserna i fråga om pension, som kunna vara stadgade.

Riksdagen har i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning och under förutsättning att behållna afkastningen af ej mindre den staten tillhöriga, till Alnarps landtbruksinstitut anvisade fasta egendom än äfven den vid institutet inrättade hofbeslagsskolan tillika med elevernas vid institutet och lärlingarnas vid den till egendomen förlagda landtbruksskolan afgifter och hyresbidrag varda till statsverket redovisade, *dels*, med godkännande ej mindre af följande

S t a t

för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp:

	Löner.	Tjenstgöringspenningar.	Summa.	
Aflöning:				Efter fem år kan lönen höjas med 500 kr., efter tio år med ytterligare 500 kr. och efter femton år med ytterligare 500 kr.
1 rektor	— —	— —	2,000	)
1 lektor	2,000	1,000	3,000	
6 lektorer	12,000	6,000	18,000	
Extra lärare, arfvoden	— —	— —	11,700	
1 bibliotekarie	— —	— —	300	
Aflöning summa kronor	— —	— —	35,000	
Till betäckande af möjligen uppkommande förlust å mejerirörelsen	— —	— —	5,000	
Till institutets öfriga utgifter	— —	— —	25,000	
Summa kronor	— —	— —	65,000	

Anm. Rektor och öfriga lektorer åtnjuta jemväl fri bostad.

än äfven af de i statsrådsprotokollet för jordbruksärenden den 11 januari 1902 angifna vilkor och förbehåll för åtnjutande af de i berörda stat upptagna löneförmåner,

höjt det under anslagstiteln undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar uppförda anslag till landtbruksinstitutet vid Alnarp från 29,400 kronor med 35,600 kronor till 65,000 kronor under benämning »till landtbruks- och mejeriinstitut vid Alnarp»;

dels ock medgifvit, att besparingar, som å det i staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp till »institutets öfriga utgifter» uppförda belopp under ett år uppkomma, må användas till bestridande af utgifter under ett kommande år, samt att

Eders Kongl. Maj:t må under en tid af fem år ega att vidtaga

de ändringar i staten, som för genomförande af institutets förändrade organisation kunna erfordras, med vilkor att hvarken fastställda aflöningsbelopp eller aflöningsstatens slutsumma öfverskrides.

2:o) Eders Kongl. Maj:t har vidare under punkten 2 af förevarande hufvudtitel föreslagit Riksdagen att *dels* godkänna de vilkor och förbehåll, som under punkt 1 i ofvan nämnda statsrådsprotokoll den 11 sistlidne januari föreslagits för åtnjutande af de i staten för landtbruksinstitutet vid Ultuna upptagna löneförmåner, *dels ock* höja det under denna anslagstitel uppförda anslag till Ultuna landtbruksinstitut från 20,000 kronor till 51,000 kronor, eller med 31,000 kronor.

Riksdagen, som enligt hvad i nästföregående punkt blifvit anmälldt, godkänt de utaf Eders Kongl. Maj:t föreslagna vilkor och förbehåll för åtnjutande af de i staten för landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp upptagna löneförmåner, anser, att, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, enahanda vilkor och förbehåll böra föreskrivas för tjänsteinnehafvare å landtbruksinstitutets vid Ultuna stat. Och då Riksdagen icke haft något att erinra mot att det anslag å 31,000 kronor till aflöningar och öfriga utgifter vid sistnämnda institut, som vid institutets omorganisation år 1899 uppfördes å extra stat, nu må till ordinarie stat öfverflyttas, har Riksdagen alltså *dels* godkänt de vilkor och förbehåll, som under punkt 1 i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 11 januari 1902 föreslagits för åtnjutande af de i staten för landtbruksinstitutet vid Ultuna upptagna löneförmåner,

dels ock höjt det under förevarande anslagstitel uppförda anslag till Ultuna landtbruksinstitut från 20,000 kronor med 31,000 kronor till 51,000 kronor.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har i punkten 3 af förevarande hufvudtitel föreslagit Riksdagen att till bestridande af kostnader för nya byggnader vid landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp på extra stat för år 1903 anvisa ett anslag af 143,600 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att af nämnda belopp under innevarande år förskjuta hvad derunder för ändamålet erfordras.

Då, genom Riksdagens i punkt 1:o) här ofvan omförmälda beslut, lektorernas antal vid landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp minskats från af Eders Kongl. Maj:t föreslagna 8 till 7, skulle en af de utaf Eders Kongl. Maj:t föreslagna nya lektorsbostäderna kunna undvaras. Riksdagen anser därför, att den i Eders Kongl. Maj:ts förslag ingående kostnaden å 35,850 kronor för uppförande af en byggnad med bostadslägenheter för två lektorer bör kunna nedbringas till halfva beloppet, eller 17,925 kronor. Visserligen förbiser Riksdagen icke, att

kostnaden för uppförande af en byggnad för *en* bostadslägenhet måste ställa sig jembforelsevis högre än kostnaden för en byggnad med *två*; men då kostnaden för uppförande af en lektorsbostad vid Ultuna af 1899 års Riksdag beräknades till 15,000 kronor och, enligt hvad Riksdagen inhemtat, med detta anslag anordnats en synnerligen tillfredsställande bostad, tvekar Riksdagen icke att göra nämnda minskning i det nu äskade byggnadsanslaget.

Vidare har Riksdagen beträffande de föreslagna nya byggnaderna vid Alnarp icke funnit sig öfvertygad om behofvet af den ifrågasatta, för disposition af institutets förvaltningspersonal afsedda nya stallbyggnaden med tillhörande vagnbod, derför kostnaden beräknats till 7,360 kronor 39 öre. Den förändrade organisationen af institutet synes nemligen icke med nödvändighet föranleda uppförandet af särskild stallbyggnad för institutets behof. Då Riksdagen i öfrigt icke haft något att erinra mot de ifrågasatta nybyggnaderna och kostnaderna för dem, skulle enligt Riksdagens mening det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna byggnadsanslaget böra nedsättas med kostnaderna för en lektorsbostad, 17,925 kronor, och för en stallbyggnad m. m. 7,360 kronor 39 öre, tillsammans 25,285 kronor 39 öre, eller från 143,600 kronor till 118,314 kronor 61 öre, i jemnadt tal 118,300 kronor.

Riksdagen, som emot förslaget, att Eders Kongl. Maj:t skulle ega att för byggnadsarbetets påbörjande under innevarande år härtill af tillgängliga medel förskjuta hvad som erfordras, icke haft något att erinra, har alltså till bestridande af kostnader för nya byggnader vid landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp på extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 118,300 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att af nämnda belopp under innevarande år förskjuta hvad derunder för ändamålet erfordras.

4:o) Eders Kongl. Maj:t har i punkten 4 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att höja det under ofvannämnda anslagstitel uppförda anslaget till reseunderstöd för landtbrukets studerande från 6,000 kronor till 10,000 kronor, eller med 4,000 kronor.

Riksdagen, som delar den i statsrådsprotokollet uttalade meningen om det för ifrågavarande ändamål hittills anvisade anslagets otillräcklighet, har alltså med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag höjt det under denna anslagstitel uppförda anslaget till reseunderstöd för landtbrukets studerande från 6,000 kronor till 10,000 kronor, eller med 4,000 kronor.

I enlighet med Riksdagens beslut under punkterna 1:o) och 2:o) i afseende å anslagen till landtbruksinstituterna vid Alnarp och Ultuna samt punkten 4:o) har anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk

och landtmannanäringar» (deraf ett förslagsanslag å 15,000 kronor till understöd åt landtmannaskolor), nu 200,000 kronor, höjts med 70,600 kronor till 270,600 kronor.

Hästafvelns förbättrande.

5:o) I punkten 5 af denna hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att från och med år 1903 dels chefen för stuteriöfverstyrelsen måtte, i stället för den till honom nu utgående ersättning för expenser, få åtnjuta från reservationsanslaget till hästafvelns förbättrande ett arfvode af 2,000 kronor, för år räknadt, dels ock det från samma anslag utgående arfvodet till styrelsens sekreterare måtte höjas från 1,500 kronor till 3,000 kronor.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har Riksdagen ansett en tillökning i den till chefen för stuteriöfverstyrelsen utgående ersättning och i arfvodet till styrelsens sekreterare böra beredas. Riksdagen har dock funnit den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna förhöjningen, hvarigenom nämnda ersättning, förvandlad till arfvode, skulle mer än tredubblas och förberörda arfvode blifva dubbelt så stort som förut, vara betydligare, än hvad som syntes af nuvarande förhållanden påkalladt; och har Riksdagen föreställt sig, att, derest arfvodet till chefen, hvilken förut endast uppburit expensersättning med 600 kronor, bestämmes till 1,500 kronor och arfvodet till sekreteraren höjes från 1,500 kronor med 1,000 kronor till 2,500 kronor, en afsevärd och tillräcklig ökning i arfvodesförmånerna i förevarande hänseende blifver beredd.

Riksdagen har därför på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen medgifvit, att från och med år 1903 dels chefen för stuteriöfverstyrelsen må, i stället för den till honom nu utgående ersättning för expenser, åtnjuta från reservationsanslaget till hästafvelns förbättrande ett arfvode af 1,500 kronor, för år räknadt, dels ock det från samma anslag utgående arfvodet till styrelsens sekreterare må höjas från 1,500 kronor 2,500 kronor.

Skogsväsendet.

6:o) Under denna anslagstitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte *dels* i den för skogsstaten gällande stat uppföra ytterligare en öfverjägmästare med lön 3,200 kronor, tjenstgörings-

penningar 1,600 kronor och resepenningar 800 kronor, samt för sådant ändamål höja det bestämda anslaget för skogsstaten, nu 640,008 kronor, med 5,600 kronor till 645,608 kronor; *dels* godkänna det i ofvanberörda statsrådsprotokoll intagna förslag till stat för den forstliga försöksanstalten; *dels ock* höja reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet från dess nuvarande belopp, 1,499,392 kronor, med 100,400 kronor till 1,599,792 kronor; så att det ordinarie anslaget till skogsväsendet erhöle följande uppställning:

bestämdt anslag:

för skogsstaten	kronor	645,608: —		
„ statens skogsläroverk	„	55,000: —	kronor	700,608: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarepersonal	kronor	100,000: —		
---	--------	------------	--	--

reservationsanslag:

till enskilda skogsundervisningen	kronor	5,600: —		
„ kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet	„	1,599,792: —	„	1,605,392: —
			summa kronor	2,406,000: —

hvarigenom det nuvarande anslaget till skogsväsendet i dess helhet skulle ökas med kronor 106,000,

samt att Riksdagen måtte medgifva, att jägmästarna C. G. H. Cederbaun, J. H. Blombergsson och C. G. Barthelson finge för bestämmande af dem i egenskap af jägmästare från och med år 1902 tillkommande rätt till ålderstillägg räkna sig till godo den tid, de tjänstgjort såsom skogsingenjörer.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen

dels i den för skogsstaten gällande stat uppfört ytterligare en öfverjägmästare med lön 3,200 kronor, tjänstgöringspenningar 1,600 kronor och resepenningar 800 kronor, samt för sådant ändamål höjt det bestämda anslaget för skogsstaten, nu 640,008 kronor, med 5,600 kronor till 645,608 kronor;

dels godkänt följande

Stat

för den forstliga försöksanstalten.

	Kronor.
Arfvode till föreståndaren	3,000—
» till botanisten	1,500—
» till en assistent	2,500—
» till » »	2,500—
Till rese- och traktamentsersättning samt till aflöning åt tillfälliga biträden och handtlangning äfvensom till expensmedel	6,500—
Summa kronor	16,000—

dels ock höjt reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet från dess nuvarande belopp, 1,499,392 kronor, med 100,400 kronor till 1,599,792 kronor; så att det ordinarie anslaget till skogsväsendet erhåller följande uppställning:

bestämmt anslag:

för skogsstaten	kronor	645,608: —	
„ statens skogsläroverk ..	„	55,000: —	kronor 700,608: —

förslagsanslag:

till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitu- tets lärarepersonal	„	100,000: —
--	---	------------

reservationsanslag:

till enskilda skogsundervis- ningen	kronor	5,600: —	
„ kronoskogarnes förvalt- ning och befrämjande af skogsväsendet i allmän- het	„	1,599,792: —	„ 1,605,392: —
			summa kronor 2,406,000: —

äfvensom medgifvit, att jägmästarna C. G. H. Cederbaum, J. H. Blombergsson och C. G. Barthelson må för bestämmande af dem i egenkap af jägmästare från och med år 1902 tillkommande rätt till ålders-tillägg få räkna sig till godo den tid, de tjenstgjort såsom skogs-ingenjörer.

Landtmäteristaten.

7:o) Eders Kongl. Maj:t har i punkt 7 under denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att höja det å landtmäteristyrelsens stat uppförda anslaget till »vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden och renskrifningskostnad» från 5,000 kronor till 7,000 kronor, eller med 2,000 kronor.

Riksdagen, som funnit behovet af den utaf Eders Kongl. Maj:t nu begärda förhöjning uti ifrågavarande anslag vara genom hvad i statsrådsprotokollet anförts till fullo styrkt, har höjt det å landtmäteristyrelsens stat uppförda anslaget till »vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden och renskrifningskostnad» från 5,000 kronor till 7,000 kronor, eller med 2,000 kronor, i följd hvaraf anslagstiteln »landtmäteristaten» höjts från 87,200 kronor till 89,200 kronor.

Skiften och afvittringar.

8:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t i punkt 8 under denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att de belopp, hvarmed inkomsterna af tjensten under år 1903 för afvittringslandtmästarne i Vesterbottens och Norrbottens län kunde komma att understiga 2,500 kronor för dem, som tillhörde första lönegraden, och 3,000 kronor för dem, som på grund af ålder i tjensten åtnjöte arfvodesförhöjning, finge desse tjenstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken, dels ock för år 1903 åt föredraganden af afvittringsärendena i Norrbottens län samt till skrifbiträde åt honom bevilja en tillökning af 400 kronor i det åt honom anslagna belopp.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit har vunnit Riksdagens bifall.

Öfriga ordinarie anslag.

9:o) I fråga om öfriga, här ofvan ej särskildt nämnda ordinarie anslag å nionde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t ej föreslagit annan förändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu utgörande 16,651 kronor, måtte höjas till 16,736 kronor eller med 85 kronor.

Riksdagen får anmäla, att samtliga ordinarie anslag under nionde hufvudtiteln, som här ofvan icke blifvit omförmälda, må för år 1903 fastställas till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att anslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.* blifvit för jemnande af hufvudtitelns slutsumma höjdt med 85 kronor, eller från 16,651 kronor till 16,736 kronor.

Extra anslag.

För tillfälliga, förut icke omförmälda behof, hänförliga till nionde hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

10:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, *för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till en hvar af de inom Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel*, å extra stat för år 1903 anvisa ett anslag af 6,000 kronor.

Såsom i statsrådsprotokollet erinrats, uttalade nästlidet års Riksdag vid beviljandet af då begärd höjning af ifrågavarande anslag med 2,000 kronor eller från 4,000 kronor till 6,000 kronor den mening att, derest förnyad framställning till Riksdagen i samma sak skulle förekomma, någon fullständigare utredning borde förebringas, särskildt i afsende å beräkningen af den ökade kostnad, som föranleddes af skolornas förändrade organisation, samt huruvida större bidrag till ändamålet kunde från länen förväntas.

Den utredning i berörda afseende, som nu föreligger, synes Riks-

dagen till fullo ådagalägga ej allenast att den äskade höjningen i anslaget till de inom Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län inrättade landtbruksskolorna är af oafvisligt behof påkallad, utan äfven att större bidrag från länen till desamma, än som hittills utgått, icke äro att påräkna.

Vid sådant förhållande och då genom skolornas förändring från tvåårig till ettårig kurs den förut rådande svårigheten att erhålla tillräckligt antal lämpliga elever synes hafva upphört och den förändrade organisationen sålunda torde komma att medföra verkligt gagn för jordbruket inom de delar af Norrland, för hvilka skolorna äro afsedda, har Riksdagen, för höjning från 4,000 kronor till 6,000 kronor af det till en hvar af de inom Vesternorrlands, Vesterbottens och Norrbottens län inrättade tre landtbruksskolor utgående understöd af statsmedel, å extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 6,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

11:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen såsom bidrag till *bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten* på extra stat för år 1903 anvisat 7,500 kronor.

12:o) Vidare och på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till *prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten* för husdjur, redskap och maskiner samt ladugårdsprodukter, sädesslag och andra jordbruksalster, å extra stat för år 1903 anvisat 12,500 kronor.

13:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1903 anvisa såsom bidrag till underhåll af *åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, der landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än äfven aflöningen till desse och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — 4,000 kronor för hvarje station, eller tillhopa 32,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande ärende föreslagit, har på extra stat för år 1903 anvisat såsom bidrag till underhåll af *åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, der landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, förbundet sig att

upprätta laboratorium och bekosta ej mindre lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent än äfven aflöningen till desse och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — 4,000 kronor för hvarje station, eller tillhopa 32,000 kronor.

14:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd *kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län* — under vilkor att från länets landsting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lemnas till anstaltens underhåll med sammlagdt minst 3,750 kronor — på extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 6,250 kronor.

15:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1903 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor för att med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt användas till understöd åt sådana *frökontrollanstalter*, som af landsting eller hushållningssällskap, hvart för sig eller i förening, understödjäs med minst samma belopp som statsbidraget, och hvilka anstalter vilja underkasta sig de vilkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kongl. Maj:t fastställas.

16:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, jemväl för år 1903, till utbildande af en *elev i boskapsskötsel och mejerihushållning*, på extra stat anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

17:o) Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen, för *anställandet af en torfingeniör*, på extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

18:o) Vidare har Riksdagen, till understöd åt *svenska mosskultur-föreningen*, på extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 15,000 kronor.

19:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till *åtgärder för höjande af det mindre jordbruket*, på extra stat för år 1903 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen såsom bidrag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket på extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 25,000 kronor.

20:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att, för fortsättande under år 1903 af de *geologiska undersökningarne* och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, bevilja å extra stat för samma år ett anslag af 96,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att emot Eders Kongl. Maj:ts

förevarande framställning erinra, har för de geologiska undersökningarna beviljat ett extra anslag för år 1903 till belopp af 96,000 kronor.

21:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till bildande och upprätthållande, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet angifna hufvudgrunder, af *afvelscentra för nötboskap*, på extra stat för år 1903 anvisa ett anslag af 9,000 kronor.

Bildandet och upprätthållandet, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, af afvelscentra för nötboskap har Riksdagen ansett komma att främja den inhemska boskapskötseln; och Riksdagen har därför velat bevilja de för detta ändamål erforderliga medel. Det sätt, på hvilket denna angelägenhet, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelas, kommer att ordnas, har syns Riksdagen vara välbetänkt. I nedannämnda hänseenden har dock Riksdagen funnit anledning till erinran. För att kunna godkännas såsom afvelscentra få nemligen enligt det föreliggande förslaget boskapsstammarne icke vara af annan ren ras än fjellras, ayreshire-ras och svartbrokig låglandsras. Riksdagen har emellertid trott sig finna korthornsrasen vara af sådan betydelse för den svenska boskapsafveln, att denna ras bör upptagas bland dem, inom hvilka afvelscentra få bildas. Tillika har Riksdagen velat erinra, att det ifrågasatta antalet af 25 kor för att en stam, med undantag hvad anginge fjellrasen, må vara berättigad att deltaga i täflan, synes alltför stort, i anledning hvaraf, och på det att tillfälle till nämnda deltagande må kunna utsträckas till flera kreatursuppfödare, berörda antal torde böra nedsättas till 15.

Riksdagen har alltså å extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 9,000 kronor såsom bidrag till bildande och upprätthållande af afvelscentra för nötboskap enligt de i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 11 januari 1902 omförmälda hufvudgrunder med följande jemkningar, nemligen att korthornsrasen upptages bland dem, inom hvilka afvelscentra få bildas, samt att för kreaturstams deltagande i täflan om att förklaras för afvelscentrum antalet till stammen hörande kor icke må, med undantag hvad angår fjellrasen, understiga 15.

Befrämjande af husslöjden.

22:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t i ämnet föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1903 anvisat *dels till anställande af en andre instruktör i husslöjd* 2,000 kronor; och *dels* såsom *personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander*, derest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjenstgör, 1,000 kronor, eller tillhoppa 3,000 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

23:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till stationerande jemväl under annan tid af året än vintermånaderna af ett armeradt ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande af ordning och skydd vid fiskets bedrifvande, å extra stat för år 1903 anvisa ett anslag af 25,000 kronor.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet anförts, har Riksdagen till stationerande jemväl under annan tid af året än vintermånaderna af ett armeradt ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande af ordning och skydd vid fiskets bedrifvande, å extra stat för 1903 anvisat ett anslag af 25,000 kronor.

24:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven, på extra stat för år 1903 bevilja

dels till omkostnader för tiden från och med den 1	
maj 1903 till och med den 30 april 1904	kronor 19,200: —
dels ock till täckande af Sveriges andel i kostna-	
derna för en internationel hydrografisk-biologisk	
centralanstalt med laboratorium för samma tid ...	» 5,100: —
	<hr/>
tillhopa	kronor 24,300: —.

Såsom i statsrådsprotokollet omförmäles, hafva de vid konferensen i Kristiania representerade länderna förklarat sig benägna för anslutning till de derstädes fattade besluten, och hafva, för så vidt Riksdagen varit i tillfälle inhemta, de olika länderna förbundit sig att för ändamålet lemna följande bidrag, nemligen England årligen under två år 925 pund sterling, Ryssland under åren 1902 och 1903 11,300 rubel, Tyskland årligen under fem år 25,263 mark, Finland 5,100 kronor samt Norge likaledes 5,100 kronor, hvarjemte detta land förklarat sig vilja, under förutsättning att endera af eller båda de föreslagna centralanstalterna komma att förläggas i Norge, lemna ett extra anslag af 10,000 kronor. I Nederländerna lærer representationen redan hafva beviljat de nödiga anslagsmedlen, om hvilkas storlek Riksdagen dock icke kunnat erhålla upplysning; och lærer Danmarks beslut i ärendet vara att förvänta under våren innevarande år.

Enligt hvad Riksdagen vidare inhemtat lära, då den beslutade

centralanstalten ännu icke blifvit inrättad, de till densamma för föregående år anvisade medel hafva till statsverket återgått.

Då Riksdagen icke haft något att mot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning erinra, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts framställning, till utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven, på extra stat för år 1903 beviljat, dels för omkostnader för tiden från och med den 1 maj 1903 till och med den 30 april 1904 19,200 kronor, *dels ock* till täckande af Sveriges andel i kostnaderna för en internationel hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium för samma tid 5,100 kronor, eller sålunda tillhopa 24,300 kronor.

25:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till vidtagande af i statsrådsprotokollet närmare angifna *ändringar uti kanonbåten Svensksunds utrustning*, på extra stat för år 1903 anvisa ett belopp af 3,100 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att redan innevarande år förskjuta beloppet af tillgängliga medel.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet anförts har Riksdagen, till vidtagande af i detsamma närmare angifna ändringar uti kanonbåten Svensksunds utrustning, på extra stat för år 1903 anvisat ett belopp af 3,100 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att redan under innevarande år förskjuta beloppet af tillgängliga medel.

26:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för höjande af *fonden för fiskerinäringens befrämjande*, bevilja ett anslag af 500,000 kronor och deraf på extra stat för år 1903 anvisa 200,000 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att låta utaf sistnämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 100,000 kronor.

I likhet med de myndigheter, hvilka uti förevarande ärende yttrat sig, har Riksdagen funnit det vara af synnerlig vigt, att tillfälle beredes fiskeribefolkningen, särskildt den vid rikets vestra kust, att genom lån erhålla medel till anskaffande af för nuvarande förhållanden lämpliga fiskebåtar med de för fiskebedriften afsedda anordningar och maskiner samt fångstredskap med mera dylikt, och då den härför afsedda fonden påtagligen för närvarande icke kan tillgodose de kraf, som ställas på densamma, har Riksdagen ansett sig böra medgifva en ökning af samma fond; hvadan Riksdagen, som icke haft något att erinra vare sig mot storleken af det utaf Eders Kongl. Maj:t förslagna beloppet eller mot

Eders Kongl. Maj:ts framställning att redan under innevarande år få af tillgängliga medel för ändamålet förskottsvis utanordna 100,000 kronor, för höjande af fonden för fiskerinäringens befrämjande beviljat ett anslag af 500,000 kronor och deraf på extra stat för år 1903 anvisat 200,000 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att låta utaf sistnämnda belopp förskottsvis under innevarande år af tillgängliga medel utanordna 100,000 kronor.

27:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, såsom bidrag till *anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänske fiskare*, på extra stat för år 1903 anvisa ett anslag af 2,250 kronor.

På de i statsrådsprotokollet anförda skäl har Riksdagen ansett sig böra bevilja det af Eders Kongl. Maj:t nu begärda anslaget till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänske fiskare. Då Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap samt länets landsting förklarar sig villiga att för samma ändamål anvisa under fem år från och med år 1902 hvartera ett anslag af 1,000 kronor, synes emellertid böra vid beviljandet af nu ifrågasatta anslag, såsom i likartade fall förut pläгат ske, fästas det vilkor, att hushållningssällskapet och landstinget bidra med de af dem erbjudna beloppen.

Riksdagen har alltså, till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänske fiskare, under förutsättning, att Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap och landsting för ändamålet bidra med tillsammans 2,000 kronor, på extra stat för år 1903 anvisat ett anslag af 2,250 kronor.

Till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning.

28:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen till arfvoden åt *amanuenser och extra biträden å domänstyrelsens skogsafdelning* på extra stat för år 1903 beviljat ett anslag af 6,100 kronor.

Den lokala förvaltningen af statens jordbruksdomäner.

29:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1903 anvisa till *aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af*

domängöromålen hos länsstyrelserna 43,200 kronor samt till resekostnader vid domänförvaltningen såsom förslagsanslag 40,585 kronor.

Med anledning häraf har Riksdagen på extra stat för år 1903 beviljat dels till aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna 43,200 kronor, samt dels till resekostnader vid domänförvaltningen såsom förslagsanslag 40,585 kronor.

Beredande af ökade extra lärarekrafter vid skogsinstitutet.

30:o) Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:ts föreslagit har Riksdagen, till *beredande af ökade extra lärarekrafter vid skogsinstitutet*, på extra stat för år 1903 anvisat ett belopp af 5,000 kronor.

Vägunderhållet på landet.

31:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1903 anvisat, för *bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar*, såsom förslagsanslag 50,000 kronor.

Förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen.

32:o) Eders Kongl. Maj:ts har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1903 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 50,000 kronor, att användas till *förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen*.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, som icke haft något att erinra mot att den vid detta års slut förefintliga behållningen å föregående årens anslag till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen må för nämnda ändamål användas till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, på extra stat för år 1903 beviljat ett anslag af 50,000 kronor.

Allmänna arbeten af beskaffenhet, att deras utförande kontrolleras af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

33:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1903 ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande, till *understödjande, medelst anslag utan återbetalningsskyldighet, af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, hvilkas ändamål vore att minska frostländigheten för närliggande bygd*, 500,000 kronor, hvarjemte Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att i afseende å detta anslag finge gälla de vilkor och bestämmelser, som i statsrådsprotokollet omförmäldes.

Då det alltmer vaknande intresset att genom frostförande markers afdikning höja kringliggande trakters afkastningsmöjlighet ställer ökade anspråk på åtnjutande af det till sådana företag utgående statsbidraget, har Riksdagen ansett en förhöjning af det för ändamålet afsedda anslaget vara af förhållandena påkalladt.

Hvad vidare beträffar den föreslagna ändringen i de för tillgodonjutande af förenämnda statsbidrag gällande vilkor och bestämmelser i syfte att framkalla utförandet af mindre omfattande afdikningsföretag, som kunna finnas i väsentlig grad främja ifrågavarande ändamål, har Riksdagen icke haft något att deremot erinra.

I fråga om det i statsrådsprotokollet omförmälda, af väg- och vattenbyggnadsstyrelsen samt landbruksstyrelsen framhållna behofvet af verksammare garantier för nöjaktigt underhåll af de med statsbidrag utförda frostminskningsföretag, har Riksdagen velat uttala önskvärdheten deraf, att efter skedd utredning närmare bestämmelser i berörda syfte måtte kunna med det snaraste fastställas.

Riksdagen har alltså dels, till understödjande medelst anslag utan återbetalningsskyldighet af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, för år 1903 ställt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande 500,000 kronor, dels ock gillat Eders Kongl. Maj:ts förslag om att i afseende å sistnämnda anslag må gälla de vilkor och bestämmelser, som i statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 11 januari 1902 omförmälas.

Afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen och i Kopparbergs län.

34:o) I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till bestridande af kostnader för *afdikningar å*

kronans skogar i de norrländska länen samt i Kopparbergs län, på extra stat för år 1903 beviljat ett belopp af 150,000 kronor.

Reglering af flottleder i Norrbottens, Vesterbottens och Kopparbergs län.

35:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för bestridande af kostnader för *reglering af flottleder i Norrbottens, Vesterbottens och Kopparbergs län*, anvisa ett extra anslag för år 1903 å 100,000 kronor, äfvensom medgifva, att de afgifter, som lades å flottningen, finge för enahanda ändamål disponeras.

Riksdagen har för bestridande af kostnaderna för reglering af flottleder i Norrbottens, Vesterbottens och Kopparbergs län anvisat ett extra anslag för år 1903 å 100,000 kronor, samt medgifvit, att de afgifter, som läggas å flottningen, fortfarande må för enahanda ändamål disponeras.

Skogsodlingens befrämjande.

36:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *skogsodlingens befrämjande* för år 1903 bevilja ett extra anslag af 70,000 kronor att ställas till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas landsting och hushållningssällskap, som understödde enskilde skogsodlare genom tillhandahållande af skogsfrö och plantor till billigt pris eller beredande af kostnadsfritt biträde vid skogsodlingsarbeten, dock med vilkor att statsbidrag icke finge till något län utgå med högre belopp, än hvad landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem för ändamålet anslagit, ej heller till högre belopp än 4,000 kronor för hvarje landstingsområde, äfvensom att efter årets utgång redogörelse öfver anvisade statsbidrags användning af vederbörande afgåfves till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet.

Riksdagen har för skogsodlingens befrämjande för år 1903 beviljat ett extra anslag af 70,000 kronor, att ställas till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för att i mån af tillgång tilldelas landsting och hushållningssällskap, som understödja enskilde skogsodlare genom tillhandahållande af skogsfrö och plantor till billigt pris eller beredande af kostnadsfritt biträde vid skogsodlingsarbeten, dock med vilkor, att statsbidrag icke må till något län utgå med högre belopp än det, hvarmed landsting och hushållningssällskap tillsammans eller ettdera af dem till ändamålet

bidragit, ej heller till högre belopp än 4,000 kronor för hvarje landstingsområde, äfvensom att efter årets utgång redogörelse öfver användningen af de af staten samt af landstingen och hushållningssällskapen lemnade bidragen af vederbörande afgifves till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

37:o) Af det vid statverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet inhemtas, att, enligt hvad statskontoret anmält, nämnda embetsverk förskjutit följande belopp, hvilka borde anmälas till ersättande af Riksdagen under nionde hufvudtiteln, nemligen:

till godtgörande af kostnader för landtmäteriförrättningar å åtskilliga kronans domäner	kronor	8,994:	46
„ ersättning till vissa boställshafvare och krono- arrendatorer för saknad afkomst af exproprie- rad jord	„	6,732:	47
„ godtgörande af kostnader för vissa kronoegen- domars deltagande i Hjelmarens och Qvisma- rens sänkning	„	12,337:	34
„ godtgörande af kostnader för vissa kronoegen- domars deltagande i andra vattenaflednings- företag	„	10,118:	93
„ ersättning för öfverbyggnad å indragna boställen	„	119,842:	19
„ ersättning för till statsverket afträdda åbygg- nader å indragna boställen	„	3,935:	—
„ byggnadsersättning. enligt kongl. brefvet den 29 maj 1891, åt skogstorpåre å kronoparker i Norrbottens län	„	13,000:	—
„ godtgörande af förskjutet husröteersättning åt tillträdande arrendatorn af förra piparebostället $\frac{1}{4}$ mantal Gräsöna n:o 1 i Vinköls socken och Skänings härad af Skaraborgs län	„	1,731:	11
„ gäldande af vägskatt för åren 1899 och 1900 för regala laxfisket i Neder Torneå, Carl Gustafs, Hietaniemi, Öfver Torneå och Pajala socknar af Norrbottens län	„	1,542:	84
„ gäldande af vägskatt för år 1900 för till stats-			

Transport kronor 178,234: 34

	Transport kronor 178,234: 34
till verket indragna frälseräntan af hemmanet $\frac{3}{8}$ mantal Sundersbol n:o 1 i Upsala län	” 1: 12
„ ersättande af kostnader för indelning i tomter af ett område vid Murjeks jernvägsstation i Norrbottens län	” 588: 56
„ kostnader för den af Eders Kongl. Maj:t den 10 juli 1899 tillsatta komité för utredning rörande åtgärder för beredande af tillfälle för mindre bemedlade arbetare att på landsbygden för- värfva sig egna hem	” 30,977: 89
„ godtgörande af kostnader för uppskattning och värdering af de Alnarps kungsgård underly- dande gatehusen n:is 12 och 13 Lomma i Lomma socken och Bara härad af Malmhös län	” 92: 70
„ kostnader, på grund af kongl. brefvet den 8 mars 1901, för vissa undersökningar i och för kolonisation i Vesterbottens län	” 449: 30
„ understöd, på grund af kongl. brefvet den 9 november 1900, för år 1901, åt Sveriges ut- sädesförening	” 18,000: —
„ bidrag, på grund af kongl. brefvet den 31 de- cember 1900, till entomologiska föreningen i Stockholm, för utgifvande under år 1901 af en särskild afdelning af dess tidskrift, inne- hållande populära uppsatser om Sveriges skadeinsekter	” 1,000: —
„ bidrag, på grund af kongl. brefvet den 22 mars 1901, till utgifvande under samma år af geo- logiska föreningens i Stockholm förhandlingar	” 750: —
„ bidrag, på grund af kongl. brefvet den 22 mars 1901, till afvelspris vid kapplöpningen inom riket	” 3,000: —
	eller tillhopa kronor 233,093: 91

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jemnt tal af kronor samt för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till betäckande af ofvan

omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisa å extra stat för år 1903 ett anslag af 233,115 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

Dyrtidstillägg.

38:o) Eders Kongl. Maj:t har under denna hufvudtitel i punkten 40 föreslagit Riksdagen, att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 4 januari 1902 angifna grunder, af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjente i jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kongl. Maj:ts kansli samt till jordbruksdepartementet hörande embetsverk och kårer, å extra stat för år 1903 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 85,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse anmält, har Riksdagen, med anledning af denna Eders Kongl. Maj:ts framställning, för beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt en del tjänstemän och betjente i jordbruksdepartementets afdelning af Eders Kongl. Maj:ts kansli jemte dertill hörande embetsverk, kårer och stater, på extra stat för år 1903 anvisat såsom förslagsanslag ett belopp af 85,000 kronor att utbetalas under iakttagande, att för beräknande af dyrtidstillägg skola gälla de i ofvannämnda skrifvelse omförmälda vilkor.

Stockholm den 15 maj 1902.

Med undersätlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Bil.

Ordinarie anslag under

Jordbruks-

Departementschefen	
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	
Landtbruksstyrelsen	
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar (deraf ett <i>förslagsanslag</i> å 15,000	
Nuvarande belopp	
Ökas å anslaget till Alnarps landtbruksinstitut, med ändring af anslagsrubriken till:	
institutet vid Alnarps», med	
å anslaget till Ultuna landtbruksinstitut med	
å anslaget till reseunderstöd för landtbrukets studerande med	
Odlingshjälp åt krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	
Landtbruksingenjörer och deras biträden	
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar	
Länsveterinärer och veterinärstipendiater	
Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> (deraf särskildt 100,000 kronor till prisbelöningar	
Till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	
Befrämjande af husslöjden	
Fiskerinäringens understöd	
Domänstyrelsen	
Skogsväsendet:	
<i>Bestämdt anslag:</i>	
För skogsstaten. Nuvarande belopp	
Ökas med	
För statens skogsläroverk	
<i>Förslagsanslag:</i>	
Till ålderstillägg åt skogsstaten och skogsinstitutets lärarepersonal	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till enskilda skogsundervisningen	
» kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet.	
lopp	
Ökas med	

Litt. A.

riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
	Kronor.	ö.	Friheter.		Ersättningar.		Kronor.	ö.
			Kronor.	ö.	Kronor.	ö.		
departementet.								
.....	17,000	—	—	—	—	—	—	17,000
.....	46,200	—	—	—	—	—	—	46,200
.....	31,800	—	—	—	—	—	—	31,800
kronor till understöd åt landtmannaskolor).								
.....		200,000	—	—	—	—	—	—
»Till landtbruks- och mejeri-								
.....	35,600	—	—	—	—	—	—	—
.....	31,000	—	—	—	—	—	—	—
.....	4,000	—	—	—	—	—	—	—
.....		70,600	—	—	—	—	—	—
.....	270,600	—	—	—	—	—	—	270,600
.....	4,500	—	—	—	—	—	—	4,500
.....	49,500	—	—	—	—	—	—	49,500
.....	175,000	—	—	—	—	—	—	175,000
.....	59,700	—	—	—	—	—	—	59,700
för hästar)	158,550	—	1,070	—	—	—	—	159,620
.....	30,000	—	—	—	—	—	—	30,000
.....	25,000	—	—	—	—	—	—	25,000
.....	42,000	—	—	—	—	—	—	42,000
.....	94,000	—	—	—	—	—	—	94,000
.....	640,008	—	—	—	—	—	—	—
.....	5,600	—	—	—	—	—	—	—
.....		645,608	—	—	—	—	—	—
.....		55,000	—	—	—	—	—	—
.....			700,608	—	—	—	—	—
.....				100,000	—	—	—	—
.....					5,600	—	—	—
Nuvarande be-								
.....	1,499,392	—	—	—	—	—	—	—
.....	100,400	—	—	—	—	—	—	—
.....		1,599,792	—	—	—	—	—	—
.....			1,605,392	—	—	—	—	—
.....	2,406,000	—	—	—	—	—	—	2,406,000
Transport	3,409,850	—	1,070	—	—	—	—	3,410,920

Till belöningar för rofdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i>	
Landtmäteristaten. Nuvarande belopp	
<i>Ökas</i> å landtmäteristyrelsens stat med	
Skiften och afvittringar, <i>reservationsanslag</i>	
Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>	
Rikets allmänna kartverk	
Gästgifvares friheter	
Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>	
Färjor och färjekarlar.....	
Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>förslagsanslag</i>	
Fattigvården i Stockholm och landsorten	
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
<i>Ökas</i> för jemnande af hufvudtitelns slutsumma med.....	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	3,409,850	—	1,070	—	—	—	3,410,920	—
	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
87,200: —	89,200	—	—	—	—	—	89,200	—
2,000: —	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
	178,600	—	—	—	—	—	178,600	—
	10,665	—	6,635	—	1,664	—	18,964	—
	250,000	—	—	—	—	—	250,000	—
	354	—	25	—	—	—	379	—
	600,000	—	—	—	—	—	600,000	—
	9,564	—	—	—	—	—	9,564	—
	75,000	—	—	—	—	—	75,000	—
	43,598	—	—	—	—	—	43,598	—
	31,639	—	—	—	—	—	31,639	—
16,651: —	16,736	—	—	—	—	—	16,736	—
85: —	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Summa	4,850,206	—	7,730	—	1,664	—	4,859,600	—

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens Nionde hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Jordbruksdepartementet.		
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Till bestridande af kostnader för nya byggnader vid landtbruks- och mejeriiinstitutet vid Alnarp	118,300:—	
» förhöjda understöd åt landtbruksskolorna i Vester-norrlands, Vesterbottens och Norrbottens län	6,000:—	124,300—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten	7,500:—	
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten för husdjur, redskap, maskiner m. m.	12,500:—	
Bidrag till underhåll af åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof	32,000:—	
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län	6,250:—	
Till understöd åt frökontrollanstalter	10,000:—	
» utbildande af en elev i boskapskötsel och mejerihushållning	1,000:—	
För anställande af en torfingeniör	5,000:—	
Till understöd åt svenska mosskulturföreningen	15,000:—	
Bidrag till åtgärder för höjande af det mindre jordbruket	25,000:—	
För de geologiska undersökningarna	96,000:—	
Bidrag till bildande och upprätthållande af afvelscentra för nötboskap	9,000:—	219,250—
Transport	343,550—	

	Kronor.	ö.
Transport	343,550	—
<i>Befrämjande af husslöjden:</i>		
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander	3,000	—
<i>Fiskerinäringens understöd:</i>		
Till stationerande af ett armeradt ångfartyg vid rikets kuster för åstadkommande af ordning och skydd vid fiskets bedrifvande	25,000: —	
» utförande af hydrografisk-biologiska undersökningar af de Sverige omgifvande hafven	24,300: —	
» vidtagande af ändringar uti kanonbåten Svensksunds utrustning	3,100: —	
För höjande af fonden för fiskerinäringens befrämjande	200,000: —	
Till anordnande af undervisningskurser i navigation för bohuslänske fiskare	2,250: —	254,650
<i>Domänstyrelsen:</i>		
Till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å domän- styrelsens skogsafdelning	6,100: —	
» aflöning åt domänintendenter och för uppehållande af domängöromålen hos länsstyrelserna	43,200: —	
» resekostnader vid domänförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	40,585: —	89,885
<i>Skogsinstitutet:</i>		
Till beredande af ökade extra lärarekrafter vid skogsinstitutet	5,000	—
<i>Vägunderhållet på landet:</i>		
Till bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar, <i>förslagsanslag</i>	50,000	—
<i>Diverse anslag:</i>		
Till förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nöt- kreaturen	50,000: —	
Transport	50,000: —	746,085

		Kronor.	ö.
	Transport	50,000: —	746,085 —
Till	understödjande af sådana myrutdikningar och vatten- aftappningar, hvilkas ändamål är att minska frost- ländigheten för närliggande bygd.....	500,000: —	
»	afdikningar å kronans skogar i de norrländska länen samt i Kopparbergs län.....	150,000: —	
För	reglering af flottleder i Norrbottens, Vesterbottens och Kopparbergs län	100,000: —	
»	skogsodlingens befrämjande	70,000: —	
Till	beredande af dyrtidstillägg för år 1902 åt en del tjenstemän och betjente i jordbruksdepartementet samt dertill hörande embetsverk och kårer, <i>förslags- anslag</i>	85,000: —	
»	betäckande af åtskilliga af statskontoret förskottsvis bestridna utgifter	233,115: —	1,188,115 —
Summa			1,934,200 —